FACTS

NIEUWSBRIEF - JAARGANG 32 NR. 4 – 2022

INHOUD

PAG. 2
• HET BELASTINGPLAN 2023: WAT STAAT ONS TE WACHTEN?

PAG. 3
• THEMA: LIJFRENTES: HOE ZIT DAT NU PRECIES?

PAG. 4
• PENSIOENOPBOUW ZELFSTANDIGEN VS. WERKNEMERS

Facts is een uitgave van:
Nederlandse Orde van Administratie- en Belastingdeskundigen
Hoofdredactie NOAB
Redactie Loft 238 Tekst & Media
Opmaak Appeltje Eva
Druk Dekkers van Gerwen
's-Hertogenbosch © NOAB 2022

De samenstellers en de uitgever accepteren geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op deze nieuwsbrief.

Postbus 2478
5202 CL 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 614 14 19
info@noab.nl
www.noab.nl

HET BELASTINGPLAN 2023: WAT STAAT ONS TE WACHTEN?

Op Prinsjesdag, dinsdag 20 september jl., presenteerde het kabinet de (fiscale) plannen voor 2023. In het Coalitieakkoord en de Voorjaarsnota werden al veel plannen en maatregelen aangekondigd. In deze FACTS tref je een greep uit de aangekondigde maatregelen. Bij het ter perse gaan van deze editie zijn deze maatregelen nog niet definitief. In de rubriek Thema op pagina 3 belichten we het begrip lijfrente uitgebreider.

EXTRA TIJD AFLOSSEN CORONABELASTINGSCHULD

Ondernemers moeten vanaf 1 oktober starten met het aflossen van de belastingschuld die ze tijdens de COVID-19-pandemie hebben opgebouwd. Momenteel hebben 269.000 ondernemers nog een openstaande belastingschuld van ruim € 19 miljard. Ondernemers die hun coronabelastingschuld niet in vijf jaar kunnen terugbetalen, krijgen daar twee jaar extra de tijd voor. De aflossingstermijn van de schuld wordt verlengd van vijf naar zeven jaar voor in de kern gezonde ondernemingen met een schuld van meer dan € 10.000. Ook wordt het mogelijk voor ondernemers om eenmalig een betaalpauze van drie maanden in te lassen en om per kwartaal te betalen in plaats van per maand.

Verzoek

Voor de verlenging moeten ondernemers een verzoek indienen bij de Belastingdienst. Hieruit moet blijken dat de schuld niet binnen vijf jaar afgelost kan worden, maar wel binnen zeven jaar. De Belastingdienst toetst het verzoek op basis van de aangeleverde gegevens.

EINDE OUDEDAGSRESERVE

IB-ondernemers, zoals zzp'ers, kunnen een deel van hun winst reserveren voor hun oudedagsvoorziening. Met de reservering kunnen zij later een lijfrente aankopen. Met ingang van 2023 komt deze fiscale oudedagsreserve (FOR) te vervallen. Er is wel overgangsrecht voorzien: bestaande FOR's kunnen nog wel volgens de huidige regels worden afgewikkeld. Zie voor de lijfrente uitgebreider blz. 3.

VERHOGING ONBELASTE REISKOSTENVERGOEDING

In het coalitieakkoord werd al opgenomen dat het kabinet de onbelaste reiskostenvergoeding per 2024 wil verhogen. Deze vergoeding staat al jaren vast op € 0,19 per kilometer. Dit bedrag gaat naar € 0,21 vanaf 2023 en € 0,22 vanaf 2024. Ook de thuiswerkvergoeding van € 2 per dag is volgens de Kamer niet meer toereikend bij de huidige hoge inflatie.

VERSNELDE AFBOUW ZELFSTANDIGENAFTREK

De al eerder ingezette versnelde afbouw van de zelfstandigenaftrek wordt nog verder versneld. Vanaf 2023 wordt de aftrek stapsgewijs per jaar verlaagd naar nog maar € 900 in 2027.
Ter vergelijking: in 2022 is dit bedrag nog € 6.310.

VERVOLG > HET BELASTINGPLAN 2023

VERHOGING VLIEGBELASTING

Vanaf 2023 stijgt de prijs van een vliegticket met € 18,48 door een verhoging van de vliegbelasting van € 7,95 naar € 26,43. Met de vliegtaks hoopt het kabinet het aantal korteafstandsvluchten te ontmoedigen. Met het besluit vloeit ca. 400 miljoen euro extra in de staatskas. Critici merken terecht op dat transferpassagiers gevrijwaard blijven van de extra belasting. Zij pleiten voor een verplichting kerosine bij te mengen met duurzame brandstof. Dan stijgen immers álle ticketprijzen om dit te compenseren.

MAXIMUM AAN LENINGEN VAN EIGEN BV

Lenen van de eigen bv is een populair fiscaal instrument. Op het moment dat een dga en houders van een aanmerkelijk belang geld uit de bv lenen, hoeft op dat moment geen belasting te worden betaald. Vanaf 1 januari 2023 moeten aanmerkelijkbelanghouders die meer dan € 700.000 lenen van hun eigen bv inkomstenbelasting in box 2 betalen.

RENDEMENTSHEFFING BOX 3

Het plan om belasting te gaan heffen over het werkelijke rendement in box 3 is uitgesteld tot 2026. De overbruggingswetgeving volgens de zogenoemde spaarvariant blijft daarom een jaar langer bestaan. Spaarders zullen tijdens de overbruggingsfase vrijwel geen belasting in box 3 betalen als het rendement op spaargeld op het huidige lage niveau blijft. Het uitstel kost de schatkist eenmalig 385 miljoen euro.

AFSCHAFFING MIDDELINGSREGELING

De middelingsregeling was bedoeld als tegemoetkoming voor belastingplichtigen met sterk wisselende inkomens die nadeel hebben van het progressieve tarief in box 1 van de IB. De regeling blijkt na evaluatie echter 'beperkt doelmatig', reden waarom deze vanaf 2023 wordt afgeschaft. Het tijdvak 2022-2024 is het laatste tijdvak waarover middeling mogelijk is.

TWEE BOX 2-TARIEVEN VANAF 2024

Vanaf 2024 komen er twee box 2-tarieven om de belasting voor aanmerkelijkbelanghouders met een hoger inkomen dan de schijfgrens te verhogen. Over het box 2-inkomen tot en met € 67.000 wordt het basistarief 24,5%, in de schijf daarboven wordt het tarief 31%.

BOX 3-COMPENSATIE ALLEEN VOOR BEZWAARMAKERS

Naar het zich laat aanzien worden alleen bezwaarmakers gecompenseerd voor de te hoge box 3-heffing in de periode 2017 tot en met 2021. Alle belastingplichtigen die geen bezwaar maakten, zouden hun recht op compensatie hiermee verliezen. Staatssecretaris Van Rij roept niet-bezwaarmakers echter toch op om ambtshalve vermindering van hun aanslag te vragen.

AFSCHAFFING BPM-VRIJSTELLING BESTELAUTO'S

Het kabinet wil de BPM-vrijstelling voor bestelauto's met fossiele verbrandingsmotor vanaf 1 januari 2025 geleidelijk afschaffen. Met de maatregel verwacht het kabinet 2,2 miljard euro op te halen en de elektrificatie van het bestelwagenpark te versnellen. Voorts gaat het tarief van de motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's omhoog. In 2025 is deze verhoging 15%, in 2026 komt daar nog eens 6,96% bij.

VERRUIMING JAARRUIMTE/RESERVERINGSRUIMTE

Onder de nieuwe pensioenwet veranderen ook de spelregels rond de lijfrente. De jaarruimte – het maximumbedrag dat je mag storten als lijfrente om je pensioen aan te vullen – wordt aanzienlijk verruimd. Je kunt dus een hogere IB-aftrek realiseren als je zelf voor pensioen wilt sparen. Ook de reserveringsruimte wordt verlengd: deze gaat van zeven naar tien jaar. Bovendien kunnen de jaarruimte en reserveringsruimte vanaf 2023 ook worden benut na het bereiken van de AOW-leeftijd. □

HET KOOPKRACHTPAKKET 2023 IN VOGELVLUCHT

We leven in bijzondere tijden. Exploderende energierekeningen en een ongekende inflatie nopen het kabinet tot koopkrachtmaatregelen voor de laagste inkomensgroepen en inmiddels zelfs ook de lage middeninkomens. Met het koopkrachtpakket is een slordige 17 miljard euro gemoeid. Hier zijn de belangrijkste toekenningen en de bekostiging ervan. Ondernemers gaan fors meebetalen. Voor energie-intensieve mkb-bedrijven is een steunpakket in de maak.

TOEKENNINGEN

Forse stijging minimumloon: Het minimumloon stijgt per 1 januari 2023 met 10%. Oorspronkelijk was het plan te verhogen in drie stappen van 2,5%. Door de koppeling gaan ook de bijstand en AOW omhoog. **Verlaagde brandstofaccijnzen:** De verlaging op de accijnzen op brandstof wordt verlengd tot juli 2023. Voor benzine en diesel is deze resp. 17,3 en 1 1,1 cent per liter. Voor LPG en LNG 4,1 cent per liter. **Verhoging toeslagen:** De minima ontvangen ook in 2023 de energietoeslag van € 1.300 (via de gemeente). De zorg- en huurtoeslag gaan omhoog. **Verhoging uitwonende beurs:** De uitwonende beurs voor studenten stijgt met € 135 per maand in studiejaar 2023-2024. **Korting energiebelasting:** De korting op de energiebelasting blijft in 2023 geldig en gaat zelfs omhoog. De BTW gaat weer terug naar het hoge tarief (21%). Tot en met 31 december is dit nog 9%.

DEKKING

Hogere aardgasbaten: De overheid ontvangt dit jaar aanzienlijke hogere opbrengsten uit de verkoop van gas. Een groot deel van deze baten gaat naar dit koopkrachtpakket. **Verhoging mijnbouwheffing:** Energiebedrijven die op dit moment forse winsten maken, gaan meer belasting betalen. **Verhoging vennootschapsbelasting:** De vennootschapsbelasting voor de eerste twee ton stijgt van 15% naar 19%. Deze ingreep moet de schatkist structureel € 1,5 miljard opleveren. **Versnelde afbouw zelfstandigenaftrek:** De zelfstandigenaftrek wordt vanaf 2023 in jaarlijkse stappen versneld afgebouwd om uiteindelijk uit te komen op nog slechts € 900 in 2027. In 2022 is de aftrek nog max. € 6.310. **Stijging overdrachtsbelasting bedrijfspanden:** Bij de verkoop van bedrijfspanden stijgt de overdrachtsbelasting van 8% nu naar 9% in 2023. **Stijging vermogensbelasting** Het hing al langer in de lucht: de belasting op vermogen gaat omhoog. Het tarief in box 3 stijgt van 31% naar 34%. □

THEMA: LIJFRENTES: HOE ZIT DAT NU PRECIES?

Veel ondernemers halen extra inkomen voor de oude dag uit een lijfrente. Dit wordt – na de eerste pijler - de AOW - en de tweede pijler - het pensioen via de werkgever - de derde pijler van het pensioenhuis genoemd. Fiscaal is het begrip lijfrente iets om even bij stil te staan. Er zijn namelijk meerdere soorten lijfrentes, met elk verschillende voorwaarden rond aftrekbaarheid en uitkeringen. Met de opheffing van de fiscale oudedagsreserve met ingang van 2023 is inzicht in het lijfrentespectrum onontbeerlijk om een passende keuze te maken.

SOORTEN LIJFRENTES

Lijfrentes sluit je af bij een zogeheten toegelaten financiële instelling: een verzekeraar, een bank of een beleggingsinstelling. De lijfrente is daarmee een verzekering of een bankspaarproduct. Het onderscheid is van belang voor de fiscale behandeling. Het principe is gelijk: je bouwt in de loop der jaren een bedrag op en op een bepaald moment, doorgaans de AOW-pensioendatum, koop je voor het gespaarde bedrag een lijfrente-uitkering aan.

Dit resulteert in een periodieke (bruto-)uitkering gedurende een bepaald aantal jaren, waarover je dan nog fiscaal moet afrekenen, echter wel tegen een lager tarief. Er zijn ook producten waarbij je geen uitkering aankoopt, maar het bedrag in één keer laat uitkeren. Je moet dan ook direct met de Belastingdienst afrekenen.

LIJFRENTEVORMEN

Bij lijfrente-uitkeringen is er in principe keuze uit vier lijfrentevormen:

1. Oudedagslijfrente

De uitkeringen van deze lijfrentevorm moeten ingaan in het jaar waarin je de AOW-leeftijd bereikt (in 2023 is dat 66 jaar en 10 maanden) of uiterlijk in de vijf jaar daarna. Bij een verzekeraar moet de uitkering doorlopen totdat je overlijdt. Bij een bank of beleggingsinstelling is de uitkering gekoppeld aan een looptijd: 20 jaar bij ingaan in het jaar of de vijf jaar volgend op dat waarin je de AOW-leeftijd bereikt. Bij ingaan vóór de AOW-leeftijd worden de jaren bij deze looptijd van 20 jaar opgeteld.

2. Tijdelijke oudedagslijfrente

De uitkeringen voor deze lijfrentevorm moeten ingaan in het jaar waarin je de AOW-leeftijd bereikt of in de vijf jaar daarna, en moeten minimaal vijf jaar lopen. Bij een verzekeraar geldt een vastgestelde einddatum, bijv. als je 80 wordt. Alle tijdelijke lijfrentes bij elkaar opgeteld moeten onder een bepaald bedrag blijven (2022: € 22.735). Bij hogere bedragen die je via een bank of beleggingsinstelling ontvangt, moet je de uitkering minimaal 20 jaar ontvangen.

> **LET OP:**
> Als je deze lijfrentevorm vóór 2014 afsloot, geldt een ander regime voor de ingangsdatum van de uitkeringen. Vraag je NOAB-adviseur om advies.

3. Nabestaandenlijfrente

Deze vorm voorziet in uitkeringen voor nabestaanden direct na je overlijden. Nabestaandenlijfrentes bij een verzekeraar eindigen in principe bij overlijden van de nabestaanden. Uitkeringen aan kinderen jonger dan 30 jaar mogen eerder eindigen, maar uiterlijk in het jaar waarin zij 30 worden. Lijfrentes bij een bank of beleggingsinstelling moeten een looptijd hebben van minimaal vijf jaar. Uitkeringen aan kinderen jonger dan 30 jaar moeten minimaal 20 jaar lopen of stoppen in het jaar waarin zij 30 worden.

4. Overbruggingslijfrente

Een overbruggingslijfrente is uitsluitend toegestaan voor lijfrentetegoeden die je opbouwde vóór 2006. De uitkeringen mogen dan eerder ingaan dan het jaar waarin je de AOW-leeftijd bereikt, maar ze moeten naar keuze eindigen in het jaar waarin je 65 wordt of het jaar waarin je de AOW-leeftijd bereikt of het jaar waarin een pensioen ingaat. Het jaarlijks bedrag van de uitkeringen mag niet hoger zijn dan € 63.288 (2022).

PREMIES AFTREKBAAR, UITKERINGEN BELAST

De premies die je betaalt voor de toekomstige lijfrente-uitkeringen zijn onder voorwaarden aftrekbaar in box 1 van de inkomstenbelasting. Voor wat hoort wat: dit fiscale voordeel betekent dus wel dat de uitkeringen te zijner tijd belast zijn.

Jaarruimte/Reserveringsruimte

Rond de aftrekbaarheid spelen twee fiscale begrippen een rol: de jaarruimte en de reserveringsruimte. De jaarruimte is het bedrag aan pensioenvoorziening dat je via een lijfrente jaarlijks mág opbouwen. De reserveringsruimte is de niet-benutte jaarruimte in de zeven voorafgaande jaren die je alsnog kunt benutten. Op de site van de Belastingdienst kun je je persoonlijke ruimte zelf berekenen. Er geldt een maximumbedrag aan jaarruimte, voor 2022 is dat € 13.570. Vanaf 2023 wordt deze jaarruimte verruimd, zie p. 2.

OMZETTEN FOR IN LIJFRENTE

Met het einde van de FOR in zicht, zullen vele ondernemers hun oudedagsreserve willen aanwenden om een lijfrente aan te kopen. Het bedrag moet dan worden opgeteld bij de winst, waarover IB wordt geheven, maar valt ook onder mkb-winstvrijstelling. De premie voor de lijfrente is weer fiscaal aftrekbaar.

> **LET OP:**
> Binnenkort een vrijkomende lijfrente? Raadpleeg je NOAB-adviseur tijdig voor een degelijk advies.

AFKOOP FISCAAL ONGUNSTIG

Afkoop ineens in plaats van de aankoop van periodieke lijfrente-uitkeringen is fiscaal meestal ongunstig. Je betaalt inkomstenbelasting over het volledige bedrag plus 20% zogeheten revisierente, lees: een boete omdat je bij de opbouw feitelijk te weinig belasting betaalde. Zorg ervoor dat je op tijd beslist over een lijfrente-uitkering, om te voorkomen dat de fiscus beslist dat de lijfrente is afgekocht. Houd termijnen dus goed in de gaten!

> **LET OP:**
> Onder het Wetsvoorstel herziening bedrag ineens wordt het mogelijk maximaal 10% van een pensioen of lijfrente bij de ingangsdatum ineens te laten uitkeren. □

PENSIOENOPBOUW ZELFSTANDIGEN VS. WERKNEMERS

Een substantieel deel van de zelfstandigen bouwt geen pensioen op, blijkt uit data-analyse van De Nederlandsche Bank. Hierdoor loopt deze groep het risico om na pensionering te maken te krijgen met een forse terugval van het inkomen en daardoor in financiële problemen te raken.

TWEEDE PIJLER

Pensioenopbouw in de tweede pijler, bij een pensioenfonds, door zelfstandigen vindt vrijwel uitsluitend plaats in sectoren waarvoor een verplichtstelling geldt. In alle andere sectoren bouwen slechts tussen de 2 en 4 procent van de zelfstandigen pensioen op in de tweede pijler. Zelfstandigen met een hoger inkomen nemen vaker deel aan de tweede pijler. Uit een analyse van de periode 2016-2020 blijkt dat van de zelfstandigen die geen pensioen opbouwen in het eerste jaar, 92 procent vijf jaar later nog steeds zonder pensioenopbouw is.

TOTAAL VERMOGEN

Van de zelfstandigen die niet deelnemen aan het pensioen in de tweede pijler, bouwt slechts een kleine minderheid (11 procent) een – over het algemeen ook zeer beperkt – vermogen op via andere vormen van pensioensparen, zoals via levensverzekeringen (de derde pijler). Het totale vermogen – aanwezig in eigen huis, bedrijf en spaargeld of beleggingen – compenseert het gebrek aan pensioenopbouw nauwelijks, constateert DNB.

De gemiddelde zelfstandige zonder pensioenopbouw heeft met € 196.622 wel substantieel meer totaal vermogen dan de zelfstandige mét opbouw (€ 166.432). Maar vaak is dit vermogen minder liquide, want vast in het eigen huis. Hierdoor kan dit niet zomaar dienen als vervanging voor ontbrekend pensioeninkomen. □

WERKNEMERS

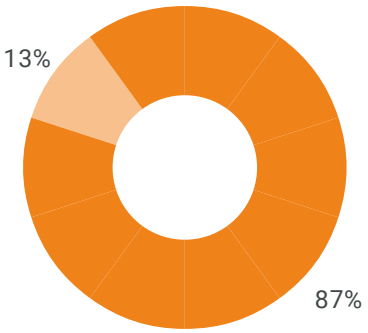

zonder opbouw (814.000) met opbouw (5516.000)

ZELFSTANDIGEN

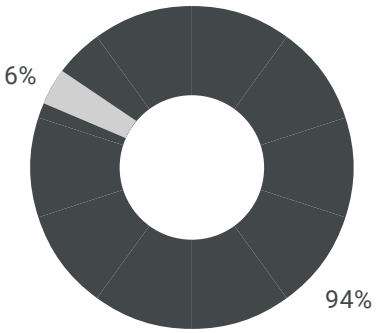

zonder opbouw (882.000) met opbouw (58.000)

Bron: DNB